

Dans sahnesinde cevherler ve baharatlar

"Risın", Güney Asya dans dünyasının yeni yıldızı olarak görülen Aakash Odedra'nın imzasını taşıyor.

Çağdaş dansın en son örneklerini Türkiyeli izleyiciyle buluşturan iDANS06, 2 Ekim'de başlayıp mekan sorunları nedeniyle uzatılmış programıyla Mayıs'a kadar uzanıyor. Festivalde bu yılın teması, "İpekyolu".



MUTLU TANBERK
zmtanberk@yahoo.com

İLK KEZ 2007 yılında, Bimeras Kültür Vakfı tarafından, çağdaş dansın en güncel örneklerini Türkiye'deki dans sanatçılarına ve dans severlere göstermek ve bu alanda uluslararası sanat yönetmenlerini Türk sanatçılarla buluşturmak amaçlarıyla düzenlenen iDANS, bu sene de yine dopdolu ve uzatılmış bir programla karşımızda.

Geçtiğimiz senelerde birçok öncü dans sanatçısını ağırlamış olan festival, mekan problemleri nedeniyle Mayıs 2013'e kadar uzatılmış. Ekim ayı programı son derece yoğun ancak mayıs ayında da, Anne Teresa De Keersmaeker gibi Jerome Bel gibi çağdaş dans alanının önemli isimleri seyredilebilecek.

Festival Sanatsal Programlama ve Araş-

tırmalar Yönetmeni Gurur Ertem ve Bimeras Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Silier, iDANS programını her sene bir konu çerçevesinde oluşturuyorlar. iDANS06'nın konusu İpek Yolu. Doğu, Güney ve Batı Asya'yı Kuzey ve Doğu Afrika'nın yanı sıra Akdeniz ve Avrupa dünyasıyla birleştiren, 6 bin 500 kilometrelik tarihi kervan yolundan esinlenen program, Avrupa'nın yanı sıra, Doğu ve Güneydoğu Asya'daki çağdaş sanat yaklaşımlarını aynı platform üzerinde sunarak, bu farklı kültürlerin etkileşimini 'hareket' anlamında sorgulamayı, irdelemeyi hedefliyor.

İpek Yolu, iDANS 06 kapsamındaki gösterileri sınıflandırmak anlamında, bu ticaret yolunda alışverişi yapılmış emtia-

lar kullanılarak, "Cevherler", "Baharatlar", "İpek" ve "Kağıt" alt başlıklarına ayrılmış. "Cevherler", Belçika'dan Anne Teresa de Keersmaeker, Almanya'dan Rimini Protokoll, Japonya'dan Saburo Teshigawara gibi dünyaca tanınmış sanatçıların eserlerini içeriyorken, "Baharatlar", İngiltere'den Aakash Odedra, Norveç ve Arjantin'den Anne-Linn Akselsen & Adrian Minkowitz gibi genç sanatçıların 'keskin ve lezzetli' çalışmalarını kapsayacak. "İpek", Pekin'den Tao Dans Tiyatrosu ve Tokyo'dan Toshiki Okada gibi sanatçıları sunuyor. "Kağıt" ise iDANS'ın, "Kritik Çaba Türkiye 2012" ve "Eğitmenleri Eğitmek" gibi eğitim ve bilgi paylaşım etkinliklerini altında topluyor.

PROGRAMDA NELER VAR?

iDANS06, 2 Ekim 2012'de, Avusturyalı çağdaş dans sanatçısı Anna Mendelssohn'un iklim değişikliğini içsel ve dış çevre anlamında konu alan solosu "Cry Me A River" (Gözyaşların Sel Olsun) ile start alıyor. Anna Mendelssohn bu eseriy-le 2011'de, Almanya'da Dietmar N. Schmidt Oyunculuk Ödülü'ne layık görülmüş.

3 Ekim 2012'de Koreli dansçı ve koreograf Geumhyung Jeong, Oil Pressure Vibrator isimli eserinde, bir kepeceye olan garip tutkusunu, bir kadın olarak edindiği tecrübelerle harmanlayarak son derece kendine has bir yorum ile sunuyor.

Yine festivalin ilginç gösterilerinden biri 4-5 Ekim 2012'de sahne alacak olan Stefan Kaegi'nin Rimini Protokoll projesi, 'yeni belgesel tiyatro'nun en başarılı örneklerinden "Radio Muezzin". Kahireli dört müezzinin, hükümet tarafından alınan bir kararla işlerine son verilmesini dokunaklı bir şekilde anlatan eser çağdaş performans sanatlarının en önemli festivallerinden biri olan Avignon Festivali dahil, birçok festivalden sonra ilk defa çoğunluğu müslüman bir ülkede sergilenecek.

Programda, 6 Ekim 2012'de, Güney Asya dans dünyasının yeni yıldızı olarak görülen Aakash Odedra'nın "Risin" (Yükseliş) yer alıyor. Odedra Akram Khan, Russell Maliphant ve Sidi Larbi Cherkaoui gibi uluslararası üne sahip koreografların yarattığı parçaların yanında kendi eserinde de dans edecek.

Bir diğer önemli gösteri, Paris Operası da dahil olmak üzere eserleri dünyanın dört bir yanında sahnelenen ünlü Japon koreograf Saburo Teshigawara'dan "Obsession" (Saplantı)sı. Eserde bizzat kendisi ve topluluğu KARAS'ın önemli dansçılarından Rihoko Sato dans ediyorlar. Hareketi, film, müzik ve diğer güzel sanatlarla birleştirerek özgün koreograflar yapan Teshigawara, "Obsession"ı, senaryosunu Luis Bunuel ile Salvador Dalí'nin yazdığı "Endülüs Köpeği" adlı kısa filminden ilham alarak yaratmış. "Obsession", 9 Ekim'de Haliç Kongre Merkezi'nde sahnelenecek.

iDANS'ın bu seneki ortak yapımlarından biri olan ve dünya prömiyerini festivalde yapacak "Dry Act # 2: South Domino"da, sanatçılar Anne-Linn Akselsen ve Adrian Minkowitz ülkelere özgü tavlâ (Türkiye), truko (Arjantin) gibi oyunların, sosyal etkileşimi nasıl sağladığı ile ilgili bir gösteri sahneliyorlar. Yine bir iDANS ortak yapımı da, biriken'in "Re: Fwd: die in good company" (Ynt: İlt: beraberce öl-



Anna Mendelssohn'un "Cry Me A River"ı iklim değişikliklerini konu alıyor.

iDANS'ın programı, Avrupa ve Asya'daki çağdaş sanat yaklaşımlarını aynı platform üzerinde sunarak, bu farklı kültürlerin etkileşimini 'hareket' anlamında sorgulamayı, irdelemeyi hedefliyor.

mek) adlı performansı.

19-20 Ekim'de, Avrupa'nın en başarılı dans okulu PARTS'tan yetişen koreografların eserlerinden oluşan program yer alıyor. Bir dansçı ile hareket eden bir iş makinasının düetini anlatan "Transports exceptionelle" (İstisnai Taşıma), ödüllü Fransız koreograf Dominique Boivin'in eseri. Avignon Festivali, Cenevre Büyük Tiyatrosu, Lyon Operası Balesi için eserler yaratmış olan Boivin, Fransa'nın önemli dans topluluklarından Beau Geste'n kurucusu.

Şu anda belirlenmiş ve Mayıs 2013'te, iDANS kapsamında gösteri yapacak çağdaş performans sanatçıları ise, Anne Teresa De Keersmaecker ve Jerome Bel yanında, TAO Dance Theater, William Yang ve Boris Charmatz.

DiĞER ETKİNLİKLER

Geçen sene de festival kapsamında düzenlenen, Avrupa Birliği'nin desteğiyle ve Avrupa'da dans sanatını geliştirme konusunda çalışan Jardin d'Europe'un iDANS'la ortaklaşa gerçekleştirdiği sahne sanatları eleştirme ve gazeteciliği atölyesi Kritik Çaba Türkiye (Critical Endeavour), bu sene de devam ediyor. Kritik Çaba'ya katılacak 15 kişi açık bir çağrıyla belirlenecek ve katılımcılar festival boyunca tüm etkinlik ve performansları takip ederek, bunlar hakkında hazırlayacakları Türkçe ve İngilizce içeriği, festival blogu idansblog.org üzerinden yayımlayacak.

iDANS, Mimar Sinan Güzel Sanatlar

Üniversitesi Modern Dans Bölümü işbirliğiyle 20-21 Ekim tarihlerinde "Çağdaş Dans Eğitiminde Alternatif Pedagojiler ve Modeller" adı altında oturumlar düzenliyor. Bu program, yine Jardin d'Europe tarafından tasarlanıp uygulanan ve Avrupa Komisyonu'ndan mali destek alan "Eğitmenleri Eğitmek" dizisinin Türkiye ayağına meydana getirecek.

Ayrıca bu sene iDANS'ın programında ilk defa bir fotoğraf sergisi de yer alıyor. Peggy Jarrell Kaplan'ın "Koreografların Portreleri: Beden'den Yüz'e" sergisi 4-9 Ekim tarihleri arasında Haliç Kongre Merkezi'nde ve daha sonra farklı festival mekânlarında izlenebilecek.

2010 yılından itibaren düzenlenen sosyal sorumluluk projesi iKEDİ, bu sene de gerçekleşecek. 2010 Dünya Futbol Şampiyonası'nın açılış ve kapanış gösterilerinde yer alan dev kuklaların yaratıcısı Güney Afrikalı tasarımcı Roger Titley'nin kedi kuklalarının, İstanbul mahallelerini gezdiği ve mahalle halkını yaratıcı bir atölyeye davet ettiği proje Avusturyalı tiyatro yönetmeni Airan Berg tarafından geliştirilmiş. iKEDİ atölyeleri 7 Ekim'e kadar devam edecek. Ayrıntılı program www.ikedı.info sitesindedir.

Çağdaş performans sanatlarında güncel olarak neler yapılıyor yakalamak adına, iDANS Festivali gerçekten kaçırılmaması gereken bir organizasyon. Festival programına, güncel mekan bilgilerine ve biletler ile ilgili ayrıntılara ulaşmak için www.idans.info sitesini ziyaret edin. **MS**